નં.અજાક/મ-૪/જા.પ્ર.જનરલ/૨૦૧૮/૫૭૨૮
નિયામક,અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ,
૪/૨, ડૉ.જીવરાજ મહેતા ભવન,
ગુજરાત રાજય, ગાંધીનગર
ફોનનં.૫૪૧૭૯,૫૩૨૪૦,ફેકસનં.૫૩૨૪૪
તા.૧૦/૦૮/ ૨૦૧૮.

પ્રતિ,
(૧) કલેકટરશ્રી,........... , જિ. .... (તમામ),
(૨) જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી,........... , જિ. .... (તમામ),
(૩) જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી,........... , જિ. .... (તમામ),
(૪) જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી, ... , જિ. .... (તમામ),

વિષય : "હરીજન" / "ચમાર" / "ભંગી" શબ્દના સ્થાને તેના પર્યાય શબ્દનો ઉપયોગ કરવા બાબત.

સવિનય ઉપરોકત વિષયના અનુસંધાને જણાવવાનું કે શ્રી પી.આર.બથવારની તા.૦૧/૦૮/૨૦૧૮ની ઉકત વિષયની રજુઆતની નકલ બિડાણ સહિત આ સાથે સામેલ રાખી મોકલી આપવામાં આવે છે. સદરહુ બાબતે જણાવવાનું કે (૧) સરકારશ્રીના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગરના તા.૧૨/૦૧/૧૯૯૯ના પરિપત્ર ક્રમાંક- એસસીડબલ્યુ / ૧૦૯૦ / ૧૪૫૯ /હથી અનુસૂચિત જાતિના લોકો માટે"હરીજન"તથા અનુસૂચિત જનજાતિના લોકો માટે ગિરિજન જેવા શબ્દોનો ઉપયોગ નહી કરવા બાબતની સૂચનાઓ પરીપત્રિત કરવામાં આવેલ છે. (નકલ સામેલ છે)

(૨) સરકારશ્રીના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગરના તા.૦૬/૦૮/૨૦૦૧ના ઠરાવ ક્રમાંક- અજસ / ૧૦૯૩ / મુ.મ.૬૦ /હથી અનુસૂચિત જાતિના સંબંધિત ઇસમોના શાળા છોડયાના પ્રમાણપત્ર અગર તો રેવન્યુ રેકર્ડમાં જાતિના કોલમમાં "ભંગી" શબ્દ પ્રયોજાયેલ હોય તો પણ સંબંધિત ઇસમોની માંગણી મુજબ અનુસૂચિત જાતિ "વાલ્મિકી" અગરતો અનુસૂચિત જાતિ "રૂખી" એ પ્રમાણે જાતિ પ્રમાણપત્રો આપવા બાબતે ઠરાવવામાં આવેલ છે.

(૩) સરકારશ્રીના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગરના તા.૧૮/૧૦/૨૦૧૬ના પરિપત્ર ક્રમાંક- અહલ / ૧૨૨૦૧૬ / ૪૫૦૯૫૬ /હથી " ચમાર " શબ્દના સ્થાને તેનો પર્યાય શબ્દ " રોહિત " શબ્દ પ્રયોજવા બાબતની સૂચનાઓ પરીપત્રિત કરવામાં આવેલ છે. (નકલ સામેલ છે). તો સદરહુ બાબતે નિયમોનુસારની ઘટતી કાર્યવાહી સત્વરે કરવા આપની કક્ષાએથી આપના નિયંત્રણ હેઠળના સંબંધિત તમામ સક્ષમ અધિકારીશ્રીઓને જરૂરી સૂચનાઓ ત્વરીત આપવા વિનંતી છે.

નિયામક
અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ
ગુજરાત રાજય, ગાંધીનગર

નકલ રવાના જાણ તથા જરૂરી કાર્યવાહી સારૂ:-

(૧) નાયબ નિયામકશ્રી (તકેદારી),
જિ. અમદાવાદ, વડોદરા, રાજકોટ.

(૨) નાયબ નિયામકશ્રી,
અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ,
.... , જિ. ....(તમામ)

(૩) સમાજ કલ્યાણ અધિકારીશ્રી,
.... , જિ. ....(તમામ)

(૪) પી.આર.બથવાર,
ટાઢાની વાડી, ખસ રોડ, બોટાદ, જિ. બોટાદ.
૨/ - આપની તા.૦૧/૦૮/૨૦૧૮ની અરજી અન્વયે જાણ સારૂ.

આ.વિ.ચ./ ક્રમાંક: /૫૨૨૫/૨૦૧૮/૫૪૭૭૦-૫૫૨૭૦
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીની કચેરી
બનાસકાંઠા, પાલનપુર
તા.

વ/- નકલ રવાના જાણ તથા અમલ સાર

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી,
બનાસકાંઠા જિલ્લા, પાલનપુર.

પ્રતિ,
આચાર્યશ્રી,
સરકારી. ગ્રાન્ટેડ. બિનગ્રાન્ટેડ શાળાઓ તમામ.
જિ. બનાસકાંઠા.

અનુસૂચિત જાતિના લોકો માટે હરીજન તથા
અનુસૂચિત જનજાતિના લોકો માટે ગિરિજન
જેવા શબ્દોનો ઉપયોગ નહી કરવા બાબત.

ગુજરાત સરકાર
સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ
પરિપત્ર ક્રમાક : એસસીડબ્લ્યુ-૧૦૯૦/૧૪૬૯/હ
સચિવાલય, ગાંધીનગર
તારીખ ૧૨-૧-૧૯૯૯

વંચાણે લીધા :-

(૧) ભારત સરકારના ગૃહ મંત્રાલયના તા. ૧૦-૨-૮૨નો પત્ર ક્રમાંક : બી.સી/૧૨૦૨૫/૪૪/૮૦-એસસી અને બીસીડી-૧/૪
(૨) ભારત સરકારના કલ્યાણ મંત્રાલયનો (હાલમાં નવું નામ સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા મંત્રાલય) તા. ૧૬-૮-૯૦નો પત્ર ક્રમાંક ૧૨૦૨૫/૧૪/૯૦/એસસીડી/(આર.એલ.સેલ)
(૩) સર્વે વિભાગોને સંબોધીને લખવામાં આવેલ સમાજ કલ્યાણ વિભાગનો તા-૧૮-૩-૯૧નો પત્ર ક્રમાંક : એસસીડબ્લ્યુ ૧૦૯૦/૧૪૬૯/ખ
(૪) નિયામકશ્રી, સમાજ કલ્યાણ ખાતાને સંબોધીને લખવામાં આવેલ સમાજ કલ્યાણ વિભાગનો તા. ૨૬-૩-૯૧ના પત્ર ક્રમાંક : એસસીડબ્લ્યુ/૧૦૯૦/૧૪૬૯/ખ
(૫) નાયબ આદિજાતિ વિકાસ કમિશ્નરશ્રી, ગાંધીનગર કાર્યપાલક નિયામકશ્રી, ગાંધીનગર તેમજ સર્વે પ્રાયોજના વહીવટદારશ્રીઓને સંબોધીને લખવામાં આવેલ સમાજ કલ્યાણ અને આદિજાતિ વિકાસ વિભાગ (આદિજાતિ વિકાસ પ્રભાગ) નો તા. ૪-૫-૯૧ના પત્ર ક્રમાંક : અજન/૧૯૯૧/૩૩૧/ચ
(૬) સચિવાલયના સર્વે વિભાગો અને સમાજ કલ્યાણ વિભાગ હેઠળના ખાતાના વડાની સર્વે કચેરીઓને સંબોધીને લખવામાં આવેલ સમાજ કલ્યાણ વિભાગનો તા. ૨૬-૬-૯૧ નો પત્ર એસસીડબ્લ્યુ-૧૦૯૦-૧૪૬૯/ખ

પરિપત્ર :-

ભારત સરકારના ગૃહ મંત્રાલયે આમુખમાં જણાવેલ તા. ૧૦-૨-૮૨ના પત્રથી અને તે સમયના કલ્યાણ મંત્રાલયે (હાલમાં સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા મંત્રાલય) આમુખમાં જણાવેલ તા. ૧૬-૮-૯૦ ના પત્રથી કેટલીક સૂચનાઓ પ્રસિધ્ધ કરેલ છે. ખાસ કરીને ઉપરોક્ત મંત્રાલયોએ અનુસૂચિત જાતિના લોકો માટે હરિજન શબ્દોનો અન અનુસૂચિત જનજાતિના લોકો માટે ગિરિજન શબ્દોનો ઉપયોગ નહી કરવા અંગેની સૂચનાઓ પ્રસિધ્ધ કરેલ છે. ભારત સરકારના ઉપરોક્ત પત્રોની નકલો સચિવાલયના સર્વ વિભાગોને વિભાગ હેઠળના ખાતાના વડાની કચેરીઓને તેમજ અન્ય કચેરીઓને, આમુખમાં જણાવેલ સમાજ કલ્યાણ વિભાગના તા. ૧૮-૩-૯૧ના તા. ૨૬-૩-૯૧, અને તા. ૪-૩-૯૧ અને તા. ૨૬-૬-૯૧ના પત્રોથી મોકલી આપીને ભારત સરકારના ઉપરોક્ત પત્રોમાં જણાવેલ વિગતે સૂચનાઓનો ચુસ્તપણે અમલ કરવાનું જણાવવામાં આવેલ છે.

૨ ભારત સરકારના ઉપરોક્ત પત્રોમાની સૂચનાઓના આધારે, વિગતવાર સુચનાઓ બહાર પાડવાની બાબત કેટલાક સમયથી રાજ્ય સરકારની વિચારણા હેઠળ હતી આ અંગે કાળજી પૂર્વકની પુખ્ત વિચારણાને અંતે આથી નીચે મુજબની સૂચનાઓ આપવામાં આવે છે.

(૧) ગુજરાત સરકારના તમામ વહીવટી વિભાગો તથા તેમના હસ્તકની તમામ વહીવટી કચેરીઓ (બોર્ડ તથા નિગમ સહિત) તથા તમામ શાળાઓ કોલેજો (સરકારી તેમજ બિન સરકારી) તમામ યુનિવર્સિટી વગેરેના રેકર્ડમાં જ્યાં હરિજન શબ્દ પ્રયોજાયેલ હોય ત્યાં તેના સ્થાને અનુસૂચિત જાતિ અને ગિરિજન શબ્દ પ્રયોજાયેલ હોય તેના સ્થાને અનુસૂચિત જનજાતિ શબ્દનો પ્રયોગ કરવો.

(૨) મહાનગરપાલિકાઓ, નગર પાલિકાઓ તથા ગ્રામ પંચાયતના રેકર્ડમાં તથા અન્ય મહેસુલી રેકર્ડમાં પણ ઉપર મુજબ સુધારો કરવો.

(૩) ભારત સરકારે સને ૧૯૭૬ના સુધારા અધિનિયમથી દરેક રાજ્ય તથા સંઘ પ્રદેશ માટે અનુસુચિત જાતિ તેમજ અનુસૂચિત જનજાતિની યાદી બહાર પાડેલ છે. ગુજરાત રાજ્ય માટેના અનુસૂચિત જાતિની યાદીમાં દર્શાવેલ કોમ/જ્ઞાતિ/પેટાજ્ઞાતિઓને હાલમાં હરિજન તરીકે ઓળખવામાં આવતા હોય કે તે મુજબ સંબોધન કરવામાં આવતું હોય તો તેને બદલે હવેથી અનુસૂચિત જાતિ (Scheduled Caste) તરીકે ઓળખવામાં આવે એજ પ્રમાણે ગુજરાત રાજ્યને લગતી અનુસૂચિત જનજાતિની યાદીમાં દર્શાવેલ કોમ/જ્ઞાતિ/પેટાજ્ઞાતિઓને હાલમાં ગિરિજન તરીકે ઓળખવામાં આવતી હોય કે તે મુજબ સંબોધન કરવામાં આવતું હોય તો તેને બદલે હવેથી અનુસૂચિત જનજાતિ (Scheduled Tribe) તરીકે ઓળખવામાં આવે તેમજ કરવામાં આવે તેમજ સંબોધન કરવામાં આવે.

(૪) ગુજરાત રાજ્ય માટેની અનુસૂચિત જાતિ તથા જનજાતિની યાદીમાં દર્શાવેલ કોઇ કોમ/જ્ઞાતિ/પેટાજ્ઞાતિના ઇસમને શાળા

છોડવાનું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે ત્યારે શાળા છોડ્યાના પ્રમાણપત્રમાં અનુસૂચિત જાતિના ઈસમ માટે હરિજન અને અનુસૂચિત
જનજાતિના ઈસમ માટે ગિરિજન જેવા શબ્દો પ્રયોજવા કે લખવા નહીં પરંતુ અનુસૂચિત જાતિ કે અનુસૂચિત જનજાતિની યાદીમાં
દર્શાવેલ કોમ/જ્ઞાતિ/પેટાજ્ઞાતિ પૈકી જે કોમ/જ્ઞાતિ/પેટાજ્ઞાતિ લાગુ પડતી હોય સંબંધિત હોય/તે કોમ/જ્ઞાતિ/પેટાજ્ઞાતિ દર્શાવવી અથવા
તો અનુસૂચિત જાતિ કે અનુસૂચિત જનજાતિ તરીકે ઉલ્લેખ કરવો.

(૫) અનુસૂચિત જાતિ / અનુસૂચિત જનજાતિ ના ઈસમને જાતિ પ્રમાણપત્ર આપતા સક્ષમ અધિકારીશ્રીઓએ જાતિ પ્રમાણપત્રમાં
હરિજન/ગિરિજન જેવા શબ્દોનો ઉલ્લેખ કરવો નહીં પરંતુ અનુસૂચિત જાતિ /અનુસૂચિત જનજાતિ ની યાદીમાંની કોઈ જાતિ કે
સંબંધિત ઈસમને લાગુપડતી. સંબંધિત હોય તે જાતિનો ઉલ્લેખ કરવો દાખલા તરીકે વણકર જાતિના એક ઈસમને અનુસૂચિત જાતિ
તરીકેનું પ્રમાણપત્ર આપવું હોય, તો પ્રમાણપત્રમાં જાતિના કોલમમાં વણકર દર્શાવવું.

એ જ પ્રમાણે ઢોડિયા જાતિના એક ઈસમને અનુસૂચિત જાતિ તરીકેનું પ્રમાણપત્ર આપવું હોય, તો પ્રમાણપત્રમાં જાતિના
કોલમમાં ઢોડિયો દર્શાવવું.

(૬) આ પરિપત્ર બહાર પાડવામાં આવે તે તારીખ પહેલા જે ઈસમોએ શાળા છોડ્યાના પ્રમાણપત્ર મેળવી લીધા હોય અને
એ ઈસમોના શાળા છોડ્યાના પ્રમાણપત્રમાં હરિજન/ગિરિજન શબ્દનો ઉલ્લેખ થઈ ચૂકેલ હોય તો તેવા ઈસમોને અનુસૂચિત જાતિ
/અનુસૂચિત જનજાતિ તરીકેના પ્રમાણપત્ર આપવાના બાધ રાખવો નહી પરંતુ પ્રમાણપત્રમાં અનુસૂચિત જાતિ /અનુસૂચિત જનજાતિ
શબ્દનો ઉલ્લેખ કરવો દા. ત. એક ઈસમના શાળા છોડ્યાના પ્રમાણપત્રમાં હરિજન બાવા તરીકેનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ છે તે
ઈસમને અનુસૂચિત જાતિ તરીકેનું પ્રમાણપત્ર આપવું પરંતુ પ્રમાણપત્રમાં અનુસૂચિત બાવા એવો ઉલ્લેખ કરવો. આ મુદ્દા પુરતી
સૂચના અંગે વિશેષ સ્પષ્ટતા માટે સમાજ કલ્યાણ વિભાગના તા. ૧૩-૧૦-૯૮ ના સરકારી ઠરાવ ક્રમાંક :પરચ/૧૦૯૨/૩૭૨/ડ ની
જોગવાઈ વંચાણમાં લેવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.

૩. આ પરિપત્ર રોજ બરોજના વ્યવહારમાં અને સરકારી પત્રવ્યવહારમાં હરિજન/ગિરિજન શબ્દો નહી વાપરવા માટે છે
પરંતુ પરિપત્રથી અનુસૂચિત જાતિ /અનુસૂચિત જનજાતિના ઈસમો માટે બંધારણ અને અન્ય વૈધાનિક જોગવાઈમાં વપરાયેલા શબ્દો
પર્યાયો અને તે અન્વયે તેઓને મળવાપાત્ર થતા લાભોને કોઈ વિપરિત અસર થશે નહી.

૪. ઉપરોકત સૂચનાઓનો અમલ ચુસ્તપણે થાય તે માટે સંબંધિત વિભાગો/ખાતાના વડાઓ/કચેરીના વડાઓ વગેરેને આથી
ભાર પૂર્વક વિનંતી કરવામાં આવે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

સહી.
(સી. એમ. પરમાર)
ઉપ સચિવ,
સમાજ કલ્યાણ વિભાગ,
ગુજરાત સરકાર.

પ્રતિ,
માન. રાજ્યપાલશ્રીના સચિવશ્રી, રાજભવન, ગાંધીનગર.
માન. મુખ્યમંત્રીશ્રીના સચિવશ્રી. સચિવાલય ગાંધીનગર.
સર્વે માન. મંત્રીશ્રીઓના અંગત સચિવશ્રીઓ સચિવાલય ગાંધીનગર.
સર્વે વિરોધપક્ષના નેતાશ્રીના અંગત સચિવશ્રી વિધાનસભા સચિવાલય ગાંધીનગર.
સર્વે માન. રાજ્યકક્ષાના મંત્રીશ્રીઓના અંગત સચિવશ્રીઓ સચિવાલય ગાંધીનગર.
સર્વે માન. નાયબ મંત્રીશ્રીઓના અંગત સચિવશ્રીઓ સચિવાલય ગાંધીનગર.
સચિવાલયના સર્વ વિભાગો (તેમના નિયંત્રણ હેઠળના ખાતાઓ/કચેરીઓના વડા/બોર્ડ/કોર્પોરેશન/યુનિવર્સિટીઓ વગેરેને આ અંગેની
જાણ કરવાની વિનંતી સહ.
રજીસ્ટ્રારશ્રી નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટ
સચિવશ્રી ગુજરાત તકેદારી આયોગ, ગાંધીનગર.
સચિવશ્રી ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ, ગાંધીનગર.
સચિવશ્રી ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલય ગાંધીનગર.
સચિવશ્રી ગુજરાત પંચાયત સેવા પસંદગી મંડળ, અમદાવાદ
તમામ જિલ્લા કલેકટરશ્રીઓ
તમામ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓ
નિયામકશ્રી, સમાજ કલ્યાણ ખાતું ડૉ જીવરાજ મહેતા ભવન ગાંધીનગર
તમામ જિલ્લા પછાતવર્ગ કલ્યાણ અધિકારીશ્રીઓ
તમામ જિલ્લા સમાજ કલ્યાણ અધિકારીશ્રીઓ (પંચાયત તથા રાજ્ય) સમાજ કલ્યાણ વિભાગ હેઠળના તમામ ખાતા/કચેરીઓના
વડાઓ/બોર્ડ વિગેરે.
તમામ શાસનાધિકારીશ્રીઓ
સમાજકલ્યાણ વિભાગની તમામ શાખાઓ.
સિલેક્ટ ફાઈલ.
*પત્ર દ્વારા

અનુસુચિત જાતિના સંબધિત ઈસમોના શાળા છોડયાના પ્રમાણપત્રમાં અગર તો રેવન્યુ રેકર્ડમાં જાતિના કોલમમાં 'ભંગી' શબ્દ પ્રયોજાયેલ હોય તો પણ સંબધિત ઈસમોની માંગણી મુજબ અનુસુચિત જાતિ 'વાલ્મિકી' અગરતો અનુસુચિત જાતિ 'રૂખી' એ પ્રમાણે જાતિ પ્રમાણપત્રો આપવા બાબત.

ગુજરાત સરકાર
સામાજીક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ.
ઠરાવ ક્રમાંક : અજસ / ૧૦૯૩ / મુ મં. ૬૦ /હ.
સચિવાલય, ગાંધીનગર.
તારીખ : ૬-૮-૨૦૦૧.

વંચાણે લીધા.

૧. સમાજ કલ્યાણ વિભાગનો તારીખ ૫-૯-૧૯૯૮ ના પરિપત્ર ક્રમાંક :-અજસ-૧૦૯૩-મુ.મં. ૬૦-હ.
૨. નિયામકશ્રી, અનુસુચિત જાતિ કલ્યાણ ખાતાનો તારીખ ૨-૭-૨૦૦૧ નો પત્ર ક્રમાંક : અજાક-મ.૩-૨૦૦૧-૧૬૭૩.

પ્રસ્તાવના :

સરકાર હસ્તકની તમામ વહીવટી કચેરીઓ (બોર્ડ/કોર્પોરેશન/નિગમો સહિત), શાળા / કોલેજો (સરકારી તેમજ બીન સરકારી), યુનિવર્સિટીઓ, ગ્રામ પંચાયત, મહેસુલી વગેરેના રેકર્ડમાં જયાં 'ભંગી' શબ્દ પ્રયોજાયેલ હોય ત્યાં તેના સ્થાને 'વાલ્મિકી' અગર તો 'રૂખી' શબ્દનો ઉલ્લેખ કરવાની સુચનાઓ વંચાણમાં લીધેલ સમાજ કલ્યાણ વિભાગના (હાલમાં નવું નામઃ સામાજીક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ) તા. ૫-૯-૧૯૯૮ના પરિપત્રથી આપવામાં આવેલ છે. આમ છતાં શાળાના રેકર્ડમાં / પંચાયતના રેકર્ડમાં અગરતો મહેસુલી રેકર્ડમાં ઉપર જણાવ્યા મુજબનો સુધારો સંબધિત કચેરીઓ/સંસ્થાઓ દ્વારા નહી કરવાથી શાળા છોડયાનું પ્રમાણપત્ર, મહેસુલી રેકર્ડનો દાખલો વગેરે 'ભંગી' શબ્દના ઉલ્લેખથી આપવામાં આવતા હોય છે. પ્રસ્તુત બાબતમાં એવું ધ્યાન ઉપર આવેલ છે કે સંબંધિત ઈસમના શાળા છોડયાના પ્રમાણપત્ર/રેવન્યુ રેકર્ડમાં 'ભંગી' શબ્દ હોવા છતાં જાતિ પ્રમાણપત્ર આપનાર સંબધિત અધિકારીશ્રીઓને સંબંધિત ઈસમો તરફથી જાતિ પ્રમાણપત્ર અનુસુચિત જાતિ 'વાલ્મિકી' તરીકે આપવા રજુઆત થયેલ છે. પરંતુ શાળા છોડયાનાં પ્રમાણપત્રમાં / રેવન્યુ રેકર્ડમાં જાતિના કોલમમાં 'ભંગી' શબ્દ પ્રયોજાયેલ હોય તો જાતિ પ્રમાણપત્ર આપનાર સંબધિત સક્ષમ અધિકારીશ્રીઓ દ્વારા સંબંધિત ઈસમને અનુસુચિત જાતિ 'વાલ્મિકી' અગર તો અનુસુચિત જાતિ 'રૂખિ' તરીકેનું જાતિ પ્રમાણપત્ર આપવું કે કેમ તે બાબતમાં દિવ્ધા અનુભવે છે. અને વિભાગની વડી કચેરી પાસે માર્ગદર્શન માગવામાં આવે છે.

૨. પ્રસ્તુત બાબતમાં નિયામકશ્રી, અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણે આમુખમાં ક્રમાંક : ૨ આગળ જણાવેલ તારીખ ૨-૭-૨૦૦૧ ના પત્રથી એવો અભિપ્રાય આપેલ છે કે સંબંધિત ઈસમોએ વંચાણમાં લીધેલ સમાજ કલ્યાણ વિભાગના તા. ૫-૯-૯૮ ના પરિપત્રની જાણકારી ના અભાવે શાળા છોડતા પહેલાં શાળાનાં રેકર્ડમાં અગરતો મહેસુલી રેકર્ડમા અન્ય સરકારી રેકર્ડમાં 'ભંગી' શબ્દના સ્થાને 'વાલ્મિકી' અગરતો 'રૂખી' એવો સુધારો કરાવેલ હોતો નથી. આ ઉપરાંત સંબંધિત સરકારી કચેરી/સંસ્થા/શાળા/ગ્રામ. પંચાયત વગેરે એ વંચાણમાં લીધેલ સમાજ કલ્યાણ વિભાગના તા. ૫-૯-૯૮ ના પરિપત્રની જાણકારીના અભાવે કે સંબંધિત ઈસમોના જાતિના કોલમમાં ઉપર જણાવ્યા મુજબ સુધારો કરેલ ન હોય તો તેવા કિસ્સામાં જે તે શાળા ઈસમોના છોડયાના પ્રમાણપત્રમાં મહેસુલી રેકર્ડમાં / અન્ય સરકારી રેકર્ડમા / જાતિના કોલમમાં 'ભંગી' શબ્દ પ્રયોજાયેલ હોય તો પણ 'ભંગી' શબ્દના પર્યાયરૂપ શબ્દો 'વાલ્મિકી' અગરતો અનુસૂચિત જાતિ 'રૂખી' એ પ્રમાણે જાતિ પ્રમાણપત્ર આપવું ઉચિત છે.

૩. કેન્દ્ર સરકારના અનુસૂચિત જાતિ અનુસૂચિત જનજાતિ (સુધારા) અધિનિયમ ૧૯૭૬ હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલ ગુજરાતને લગતી અનુસૂચિત જાતિની યાદીમાં ક્રમાંકઃ ૫ સામે 'ભંગી' શબ્દના પર્યાય રૂપ શબ્દ તરીકે જાતિઓ / પેટા જાતિ / પર્યાય શબ્દો દર્શાવેલ છે તેમાં 'વાલ્મિકી' અને 'રૂખી' શબ્દનો પણ ઉલ્લેખ છે તેથી તેને સ્થાને લેતાં તેમજ મળેલ રજુઆત

તથા વંચાણમાં લીધેલ સમાજ કલ્યાણ વિભાગના તારીખ. ૫-૯-૯૮ ના પરિપત્રથી બહાર પાડેલ સુચનાઓ ધ્ય નિયામકશ્રી, અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણના ઉપર ફકરા-૨ માં જણાવેલ તારીખ ૨-૭-૨૦૦૧ ના પત્રમાં જણાવ્યા મુજબ જણાવેલ કિસ્સાઓમાં જાતિ પ્રમાણપત્ર આપવા કરેલ દરખાસ્ત અંગે જરૂરી સુચનાઓ બહાર પાડવાની બાબત રા સરકારની વિચારણા હેઠળ હતી.

ઠરાવ

પ્રસ્તુત/બાબતે કાળજીભરી વિચારણાના અંતે આથી એવું ઠરાવવામાં આવે છે કે સંબંધિત ઈસમોના શાળા છોડયાના પ્રમાણપત્રમાં અગરતો મહેસુલી રેકર્ડમાં / પંચાયતના રેકર્ડમાં / અન્ય સરકારી રેકર્ડમાં 'ભંગી' / શબ્દનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ હોય તો પણ સંબંધિત ઈસમો / અનુસૂચિત જાતિ 'વાલ્મિકી' તરીકેનું અગરતો અનુસૂચિત જાતિ 'રૂખી' તરીકેનું જાતિ પ્રમાણપત્ર મેળવવા માગે તો જાતિ પ્રમાણપત્ર આપનાર સંબંધિત સક્ષમ અધિકારીશ્રીઓએ 'ભંગી' શબ્દના પર્યાય શબ્દ તરીકે 'વાલ્મિકી' અગરતો 'રૂખી' ગણીને તે પ્રમાણે તેમની માગણી મુજબનું જાતિ પ્રમાણપત્ર આપવું તથા મળવાપાત્ર લાભો આપવા.

૨. આ ઠરાવના અમલ અંગે નિયામકશ્રી, અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણએ સંબંધિત સર્વેને ઘટતી કાર્યવાહી કરવાની સુચના આપવાની આથી વિનંતી કરવામાં આવે છે.

ગુજરાતના રાજયપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

(અવાચ્ય)

(વિ. એમ. પરમાર)

નાયબ સચિવ.

સામાજીક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ.

ગુજરાત સરકાર

પ્રતિ,

o માન. રાજયપાલશ્રીના સચિવશ્રી, રાજભવન, ગાંધીનગર.
માન. મુખ્યમંત્રીશ્રીના સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
સર્વે માન. મંત્રીશ્રીઓના અંગત સચિવશ્રીઓ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
માનનીય વિરોધ પક્ષના નેતાશ્રીના અંગત સચિવશ્રી, વિધાનસભા સચિવાલય, ગાંધીનગર.
સર્વે માન. નાયબ મંત્રીશ્રીઓના અંગત સચિવશ્રીઓ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
સચિવાલયના સર્વે વિભાગો.
o સચિવશ્રી, ગુજરાત તકેદારી આયોગ, ગાંધીનગર.
o સચિવશ્રી, ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ, અમદાવાદ.
o સચિવશ્રી, ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલય, ગાંધીનગર.
o સચિવશ્રી, ગુજરાત પંચાયત સેવા પસંદગી મંડળ, ગાંધીનગર.
o સચિવશ્રી, ગુજરાત ગૌણ સેવા પસંદગી મંડળ, અમદાવાદ.
નિયામકશ્રી, અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન, ગાંધીનગર.
(સંબધિત સર્વેને જરૂરી સૂચના પાઠવવાની વિનંતી છે.)
તમામ જિલ્લા કલેકટરશ્રીઓ/જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓ.
તમામ જિલ્લા પછાતવર્ગ કલ્યાણ અધિકારીશ્રીઓ.
તમામ જિલ્લા સમાજ કલ્યાણ અધિકારીશ્રીઓ (પંચાયત)
સામાજીક ન્યાય અને અધીકારીતા વિભાગ હેઠળના તમામ ખાતા / કચેરીઓના વડાઓ.
સામાજીક ન્યાય અને અધીકારીતા વિભાગ હેઠળના તમામ બોર્ડ / કોર્પોરેશન.
સામાજીક ન્યાય અને અધીકારીતા વિભાગના સર્વે અધિકારીશ્રીઓ / સર્વે શાખાઓ.
સચિવશ્રીના રહસ્ય સચિવશ્રી, સામાજીક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ.
સિલેકટ ફાઈલ.
o <u>પત્ર દ્વારા.</u>

'ચમાર' શબ્દના સ્થાને તેનો પર્યાય શબ્દ
'રોહિત' શબ્દ પ્રયોજવા બાબત.

ગુજરાત સરકાર,
સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ,
પરિપત્ર ક્રમાંક: અહલ-૧૨૨૦૧૬-૪૫૦૯૫૬-છ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર.
તા.૧૮/૧૦/૨૦૧૬

પરિપત્ર:

સરકારી કચેરીઓ,શાળા,કોલેજો(સરકારી તેમજ બિનસરકારી),ગ્રામ પંચાયત વગેરે કચેરીઓના રેકર્ડમાં જ્યાં"ચમાર" શબ્દ પ્રયોજાયેલ/લખાયેલ હોય ત્યાં સ્થાને "રોહિત"શબ્દનો ઉલ્લેખ કરવા માટે તથા પછાત વર્ગના જે જે મહોલ્લાઓ 'ચમાર વાસ' તરીકે ઓળખાતા હોય તે મહોલ્લાઓને 'રોહિત વાસ' તરીકે ઓળખવામાં આવે/સંબોધન કરવામાં આવે તે માટે જરૂરી હુકમો અગર તો સૂચનાઓ પ્રસારિત કરવા બાબતની રજૂઆતો ગુજરાત રોહિત સમાજ સંગઠન તરફથી સરકારશ્રીને મળી હતી.

૨. આ રજૂઆતો પરત્વે સુચનાઓ બહાર પાડવાની બાબત રાજ્ય સરકારની વિચારણા હેઠળ હતી, આ અંગે કાળજીપૂર્વકની પુખ્ત વિચારણાને અંતે આથી નીચે મુજબની સૂચનાઓ આપવામાં આવે છે.

(૧) સરકાર હસ્તકની તમામ વહીવટી કચેરીઓ(બોર્ડ/કોર્પોરેશન/નિગમ સહિત) તથા શાળા કોલેજો (સરકારી તેમજ બિનસરકારી),યુનિવર્સિટીઓ વગેરેના રેકર્ડમાં જ્યાં "ચમાર" શબ્દ પ્રયોજાયેલ હોય તેના સ્થાને "રોહિત" શબ્દનો ઉલ્લેખ કરવો.

(૨) ગ્રામ પંચાયતના રેકર્ડમાં તથા અન્ય મહેસૂલી રેકર્ડમાં પણ ઉપર મુજબ સુધારો કરવો.

(૩) પછાત વર્ગના જે જે મહોલ્લાઓ "ચમાર વાસ"તરીકે ઓળખાતા હોય/સંબોધન કરવામાં આવતું હોય તે મહોલ્લાઓ "રોહિત વાસ" તરીકે ઓળખવામાં આવે/સંબોધન કરવામાં આવે.

૩. આ જાતિના ઇસમોના મહેસૂલી રેકર્ડ/પંચાયત રેકર્ડ અથવા અન્ય સરકારી રેકર્ડમાં "ચમાર" શબ્દનો ઉલ્લેખ હોય તો પણ જો તેઓ "રોહિત" તરીકેનુ પ્રમાણપત્ર મેળવવા માંગે તો આવા ઇસમોને સંબંધિત સક્ષમ અધિકારીઓએ "ચમાર" શબ્દના પર્યાય તરીકે "રોહિત" તરીકે તેમની માંગણી મુજબનું જાતિ પ્રમાણપત્ર આપવું તથા તે આધારે મળવાપાત્ર થતાં આનુષાંગિક લાભો પણ આપવામાં આવે.

૪. આ પરિપત્ર રોજબરોજના વ્યવહારમાં અને સરકારી પત્રવ્યવહારમાં "રોહિત શબ્દો પ્રયોજવા માટે છે. પરંતુ આ પરિપત્રથી અનુસૂચિત જાતિના ભાઇઓ માટે બંધારણ અને અન્ય વૈધાનિક જોગવાઇઓમાં વપરાયેલા શબ્દો,પર્યાયો અને તે અન્વયે તેમને મળવાપાત્ર થતાં લાભોને કોઇ વિપરીત અસર થશે નહિ.

૫. ઉપર્યુકત સુચનાઓનો અમલ ચુસ્તપણે થાય તે માટે સંબંધિત વિભાગો/ખાતાના વડા/કચેરીના વડાઓ વગેરેને આથી ભારપૂર્વક વિનંતી કરવામાં આવે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

(જી.બી.વણઝારા)
સેકશન અધિકારી
સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ

પ્રતિ,

માન. રાજ્યપાલશ્રીના અગ્ર સચિવશ્રી, રાજભવન,ગાંધીનગર.

માન. મુખ્યમંત્રીશ્રીના અગ્રસચિવશ્રી,સચિવાલય,ગાંધીનગર.

માન.સર્વે મંત્રીશ્રીઓ/રાજ્યકક્ષાના/સંસદીય સચિવશ્રીઓના અંગત સચિવશ્રીઓ,સચિવાલય, ગાંધીનગર.

* સચિવશ્રી,ગુજરાત તકેદારી અયોગ,ગુજરાત રાજ્ય,ગાંધીનગર.

* સચિવશ્રી,ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ,ગુજરાત રાજ્ય,ગાંધીનગર.

* સચિવશ્રી,ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલય,ગાંધીનગર.

* સચિવશ્રી,ગુજરાત પંચાયત સેવા પસંદગી મંડળ,ગુજરાત રાજ્ય,અમદાવાદ.

* સચિવશ્રી,ગુજરાત ગૌણ સેવા પસંદગી મંડળ, ગુજરાત રાજ્ય,ગાંધીનગર.

સચિવાલયના સર્વે વિભાગો(તેઓના ખાતાઓ/કચેરીઓના વડાઓ/બોર્ડ/કોર્પોરેશન/યુનિવર્સીટી ઓ વગેરેને આ અંગેની જાણ કરવાની વિનંતી સહ.

નિયામકશ્રી,અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ,ગુજરાત રાજ્ય,ગાંધીનગર.

નિયામકશ્રી,વિકસતી જાતિ કલ્યાણ,ગુજરાત રાજ્ય,ગાંધીનગર.

સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ હસ્તકના તમામ ખાતાના વડાઓ/બોર્ડ/કોર્પોરેશનો.(મારફ્તે નિયામકશ્રી અનુ.જાતિ કલ્યાણ કચેરી)

સર્વે જિલ્લા કલેકટરશ્રીઓ,

સર્વે જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓ,

વિભાગની તમામ શાખાઓ,

સર્વે નાયબ નિયામકશ્રીઓ(અ.જા.)/સર્વે સમાજ કલ્યાણ અધિકારીશ્રીઓ(મારફ્તે નિયામકશ્રી અનુ.જાતિ કલ્યાણ કચેરી)

શાખા પસંદગી ફાઇલ

* પત્ર દ્વારા